

Retning, at man skulde have set Noget fra dem som det, der foreslaas i dette Lovforlags § 3. Det, som Socialisterne i Reglen have kæmpet for, det, som de have lagt Vægt paa og have stræbt efter, er en Organisation af Arbeidet, som skulde i høiere Grad, end den nuværende Samfundsorden tillader det, hindre Uliigheden i Raarene hos de forskellige Dele af Befolkningen. Men det er Arbeidet, de have lagt Vægt paa. Den Gang, de vare nærmest ved at have Magten og kunde føre deres Theorier ud i Livet, nemlig i 1848 i Frankrig, var det Netten til Arbeide, som de stillede i Spidsen for deres Program, det vil sige det, de kaldte Netten til Arbeide; men jeg tror, at om dette Forslag kan man paa ingen Maade sige, at det hænder Netten til Arbeidet. Meget mere tror jeg, at man maa betegne dets § 3 saaledes, at den hænder, om jeg saa maa sige, en Forpligtelse til Lediggang. I alt Fald er det umiskjendeligt, at dette Forslag vil i mangfoldige Tilfælde indeholde en overmaade stærk Opfordring til at lade være at arbeide. § 3 gaar nemlig ud paa at sikkre enhver Familie, som ikke har en Indtægt i Kjøbenhavn af 600 Kroner, i Kjøbstæderne af 500 og paa Landet af 400 Kroner, og som desuden oppebærer en aarlig vedvarende Understøttelse af en af Stat, Amts-, Kjøbstad- eller Sognekommune garanteret Forsørgelsesanstalt, en Ret til at kræve en aarlig Hjælp lig det Beløb, han bevislig modtager af den paagjældende Forsørgelsesanstalt. Betingelsen er kun den, at Understøttelsen er erhvervet ved fortsat aarligt Tilskud, foruden at han skal bevise, at han ikke har større Formue end anført. Hvad der nu skal fortaas ved fortsat aarligt Tilskud, er ikke klart; det ses ikke, hvor efter det skal fortsættes. Det er imidlertid indlysende, at hvorledes det end er at forstaa, aabnes der herved en Udgang for Enhver, som har en Kapital, til gjennem fortsatte Tilskud at sikkre sig en Livrente i en saadan Anstalt fra en vis Tid, f. Ex. det 40de Aar, og da at faae en Ret til at faae lige saa stor en Dotation af Staten. Det vil være en overmaade hensigtsmæssig Maade at anlægge sine Penge paa, for hvem der sætter Pris paa et ganske vist tarveligt, men sundt Liv, som er fri for de Anstængelser, som aandeligt og legemligt Arbeide medfører, og den Indflydelse, det kan have paa Legeme og Sjæl. Man maa jo nemlig erindre, at hvis den Vedkommende, som f. Ex. har skaffet sig en Livrente fra en saadan Anstalt paa 599 Kroner, er lefsindig nok til at arbeide eller bestille Noget, vil han ikke faae Noget; men naar han er klog og forsigtig og ikke bestiller Noget, har han et bestemt Krav paa at faae andre 599 Kr. af Statskassen, saa kan han træde frem og sige: Der se I mig, jeg har 599 Kr.; skal mig nu en aarlig Livrente paa 599 Kr. Jeg bestiller ikke det, Gud lader skabe, saa det er ikke muligt, at jeg kan fortjene Noget. Altsaa kan Ingen overbevise mig, om jeg har mere

end 599 Kr.; maa jeg nu bede om andre 599 Kr. — Jeg tror nu ikke, at en saadan Fremgangsmaade vil være hensigtsmæssig. Jeg har jo nok hørt det ærede Medlem tale om en Aldersgrændse i den Henseende; han havde tænkt sig trefindstyve Mars Alderen; ja, det vil ganske vist stille Sagen i et noget forandret Lys, men det er i alt Fald sjernt fra, hvad der her foreligger. — Hos hvem er det nu, den Vedkommende har Krav paa denne aarlig Hjælp? Der staar her, at han skal have den af Understøttelsestaxen i den Kommune, hvor han i det sidste Aar har havt fast Ophold; men dette Udtryk er egentlig kun en lille Spøg fra de ærede Forslagsstilleres Side; det hører ind under Kategorien: Sulepøg og Nytaarsløier. I § 3 staar der, at Hjælpen tages af Understøttelsestaxen i den Kommune, hvor Vedkommende i det sidste Aar har havt fast Ophold, men i § 7 staar, at disse Udgifter blive tilbagebetalt af Statskassen. Dette er indrettet, ligesom naar man i sin Barndom ved Juletid fik en Present; den var udenpaa adresseret til mig, men naar man tog det Yderste af, var der en ny Adresse til en Anden; saaledes er det ogsaa her. Efter § 3 er det Understøttelsestaxen, der yder Hjælpen, men i § 7 ses det, at det er Statskassen, der betaler, idet Udgiften i Følge § 3 tilbagebetales af Statskassen. Vedkommende har altsaa Krav paa i saadanne Tilfælde at faae en Dotation af Statskassen, som er lige saa stor som det, han har fra en saadan garanteret Forsørgelsesanstalt. Det vil ikke være ganske let at sige, hvorpaa egentlig et saadant Krav paa Statskassen skulde være begrundet, men jeg tager vist ikke feil, idet jeg blandt Forslagsstillerne ser det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valckreds (Holstein-Bedreberg), naar jeg antager, at det er begundet paa den Erstatningsteori, som det ærede Medlem jo nu har opdaget og meddelt Thinget. Under Fattiglovens Behandling udtalte det ærede Medlem i et Foredrag, jeg desværre var forhindret fra at høre, men naturligvis har læst igjennem, at der paa hvilede Staten en Erstatningsforpligtelse lige overfor de Borgere, der vare i mindre gode økonomiske Raar, fordi tidligere begaaet Uret havde bragt nogle Borgere i en mindre god økonomisk Stilling end andre. Jeg har imidlertid ikke set mig i Stand til ganske at kunne kapere denne Theori, da det ikke er mig klart, hvad det ærede Medlem egentlig figter til, hvad det er for en Uret, der er begaaet fra Statens Side. Det ærede Medlem gav i saa Henseende ikke noget som helst Bidrag til at oplyse, i hvilken Henseende Staten havde begaaet en saadan Uret, at den var Skyld i de ulige Wilkaar mellem Borgerne, og saa længe, indtil jeg hører, hvad dette egentlig er, kan jeg ikke gaa ind paa denne Theori. Saa vidt jeg kan skjønne, har der ikke i vor Stat i den Maade, hvorpaa